

Aan het moderamen van de PKN
t.a.v. ds R. de Reuver

Van de Oecumenische Vrouwensynode

Betreft: recent onderzoek naar vrouwen en seksisme in de kerk

16 juni 2021

Geacht college, beste scriba,

De Oecumenische Vrouwensynode is een breed netwerk van vrouwen en organisaties actief op het gebied van vrouw, geloof en maatschappij. Naar aanleiding van het recente onderzoek over seksisme in de kerk schrijven we deze brief.

Meer dan een halve eeuw nemen vrouwen in de verschillende protestantse kerken hun plaats in als voorgangster, pastor, al dan niet vanuit een ambt. In de katholieke zusterkerk is die ruimte teruggenomen, in andere kerken zijn vrouwen juist nu bezig met bezinning op hun rol. Kortom: er wordt gekeken naar de PKN.

Vrouwelijke voorgangers worden, blijkt uit de recente enquête, in meerderheid geconfronteerd met ongepast gedrag. Dit blijkt geen voorbijgaande fase te zijn; het vraagt om meer aandacht voor veiligheid, en structurele reflectie op gender.

Als voorman van de Protestantse kerk reageerde u met verbazing op de vele nare ervaringen en met afwijzing van seksisme, daar zijn we blij mee.

Seksisme binnen de kerk wordt vaak ingegeven door een theologische visie op vrouw en ambt. En ook andersom: de visie op vrouw en ambt heeft vaak meer met seksisme te maken dan met doordachte theologie. Seksisme is overal, dus ook binnen de kerk. Juist daarom zou de rol van vrouwen in de kerk bespreekbaar moeten zijn. Zoals ook de omgangsvormen binnen een gemeente.

Wij pleiten ervoor dat het moderamen in samenspraak met Veilige kerk en als u wilt ook met de OVS daarvoor concrete aanzetten gaat geven.

Wat ons heeft verbaasd is uw opmerking, in dit verband, dat het feit vrouwen niet in iedere gemeente binnen de PKN mogen voorgaan, losstaat van seksisme en een kwestie is van keuzevrijheid.

Hier zetten wij grote vraagtekens bij. Bovendien: vanuit de landelijke kerk zou een sterke steunbetuiging aan haar plaatselijk werkende vrouwen op zijn plaats zijn. Die is gemist en dat doet zeer.

Tevens lijkt de ruimte voor een open en kritisch gesprek ingeperkt. De beperkingen kunnen niet zo gemakkelijk worden weggezet onder het kopje keuzevrijheid.

Ook binnen de oecumene is dit een pijnlijke kwestie. Want voor wie is deze zogenaamde keuzevrijheid? In ieder geval niet voor vrouwen die graag ruimte zouden willen innemen in de breedte van de kerk, omdat ze zich geroepen voelen tot het ambt. Bovendien gaat boven 'vrijheid' in de kerk, dat we lichaam van Christus zijn, waarin we ons iets aan elkaar gelegen laten liggen.

Deze tijd ziet een opleving onder een nieuwe generatie van zoeken naar ruimte voor vrouwen binnen de geloofsgemeenschap. Met verschillende accenten in verschillende tradities. Dat vraagt om ontmoeting en gesprek, dat vraagt om ruimte om het over de motieven achter keuzen te hebben. Omdat we juist groeien in geloof en inzicht als we elkaar bevragen, en ook het pijnlijke

gesprek met de ander niet uit de weg gaan.

Juist binnen de kerk van Christus zou het over diversiteit en gender moeten gaan.

Daarom willen we u oproepen dit gesprek te stimuleren, om te beginnen binnen de PKN. Onze expertise als netwerk bieden wij daarbij graag aan.

Hartelijke groet,

ds. Sietske Blok

ds. Margriet van de Bunt (bestuur OVS)

Wil Fransen (bestuur OVS)

ds. Fieke Klaver (bestuur OVS)

ds. Angeliek Knol

dr. Tanja van Leeuwen (bestuur OVS)

ds. Marije Mazereeuw

ds. Wilma van Rijn

dr. Evelyne Verheggen

ds. Rebecca Onderstal (bestuur OVS)